

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 grudnia 2014 r. skierowanym przeciwko A. B. powód Bank (...) S.A. w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 850 zł wraz z ustawowym odsetkami od dnia 11 sierpnia 2012 r. do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, iż dochodzona pozwem kwota stanowi część uzyskanego odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę zasądzonego na rzecz powódki wyrokiem Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w dniu 31 maja 2006 r., który to następnie wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 10 maja 2007 r. został zmieniony, w ten sposób, że powództwo A. B. zostało w całości oddalone, co skutkowało obowiązkiem zwrotu przez powódkę odszkodowania (pozew k. 6 – 8).

W odpowiedzi na pozew z dnia 29 stycznia 2015 r. pozwana A. B. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu podała, iż roszczenie nie przysługuje powodowi, gdyż nie zostało na niego przeniesione. Dodatkowo podniosła, iż nie jest ona już wzbogacona, gdyż korzyść została przez nią zużyta (odpowiedź na pozew k. 71 – 75).

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 31 maja 2006 r. Sąd Rejonowy dla Warszawy – Żoliborza w Warszawie zasądził od Banku (...) S.A. z siedzibą w K. na rzecz A. B. kwotę 10.857 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione rozwiązanie umowy o pracę. Wyrokowi nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 3.625 zł.

Dowód: wyrok z dnia 31.05.2006 r. k. 34

W dniu 10 lipca 2006 r. powód dokonał przelewu na konto powódki kwoty 3.625 zł.

Dowód: potwierdzenie przelewu k. 35

Wyrokiem z dnia 10 maja 2007 r. Sąd Okręgowy w Warszawie zmienił wyrok Sądu Rejonowego dla Warszawy – Żoliborza z dnia 31 maja 2006 r. w ten sposób, że powództwo oddalił.

Dowód: wyrok wraz z uzasadnieniem k. 37 – 45

W dniu 29 listopada 2007 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do Rejestru Przedsiębiorców podwyższenia kapitału zakładowego Banku (...) S.A. jako spółki przejmującej część majątku Banku (...) S.A. w związku z podziałem przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 ksh.

Zgodnie z planem podziału Banku (...) S.A. z dnia 15 listopada 2006 r. strony ((...) S.A. i (...) S.A.) postanowiły, że w ramach podziału (...) przypadną określone aktywa i pasywa (...) S.A. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa obejmujące oddziały (...) S.A. opisane w tablicy nr (...), centra korporacyjne opisane w tablicy nr (...), makroregiony opisane w tablicy nr (...) oraz część centrali (...) S.A. oraz część Biura (...). Podstawową zasadą wyodrębniania składników majątku przypadających (...) S.A. była zasada by (...) S.A. przypadły te składniki majątku, które związane były z działalnością przenoszonych jednostek.

Departament (...), w którym zatrudniona była pozwana przeniesiony został, jako część Centrali (...) S.A. na (...) S.A.

Sygnatura postępowania VII P 794/04 została ujęta w części II pkt 6 „Wykazu spraw sądowych” Planu Podziału, zgodnie z którymi (...) S.A. przypadają roszczenia i zobowiązania związane z działalnością przenoszonych jednostek będące przedmiotem postępowań sądowych, w tym egzekucyjnych, postępowań sądowych administracyjnych i arbitrażowych, toczących się lub zakończonych na dzień wydzielenia.

Dowód: Plan Podziału wraz z załącznikami k. 87 – 99, 108 – 115

Pozwana wiedziała o przekształceniach.

Dowód: zeznania pozwanej

Pismem z dnia 24 maja 2007 r. powód wezwał pozwaną do zwrotu przekazanej kwoty 3.625 zł do dnia 31 maja 2007 r.

Dowód: pismo z dnia 24.05.2007 r. wraz z dowodem doręczenia k. 47 – 48

Pismem z dnia 28 maja 2007 r. pozwana zwróciła się do powoda z wnioskiem o rozłożenie kwoty 3.625 zł na 10 rat. Jednocześnie uiściła kwotę 385 zł, jako pierwszą ratę.

Dowód: pismo z dnia 28.05.2007 r. wraz z dowodem wpłaty k. 49 – 50

Pismem z dnia 6 czerwca 2007 r. powód poinformował pozwaną, iż wyraża zgodę na rozłożenie należności na raty.

Dowód: pismo z dnia 6.06.2007 r. wraz z dowodem doręczenia k. 52 – 53

Pismem z dnia 20 listopada 2007 r. powód poinformował pozwaną, iż uiściła ona łącznie kwotę 1.825 zł, jednak za miesiąc październik nie dokonała żadnej wpłaty, tym samym wezwał pozwaną do uiszczenia należnej kwoty.

Dowód: pismo z dnia 20.11.2007 r. wraz dowodem doręczenia k. 54 – 55

Pismem z dnia 21 kwietnia 2008 r. pozwana wskazała, iż opóźnienie wynika z braku możliwości uzyskania informacji, na jak numer konta mają zostać przelane środki. Jednocześnie zwróciła się z prośbą o zmniejszenie raty z 360 zł do 100 zł.

Dowód: pismo z dnia 21.04.2008 r. k. 56

Pozwana uiściła na rzecz powoda odpowiednio kwoty 200 zł w dniu 21 kwietnia 2008 r., 100 zł w dniu 30 kwietnia 2008 r., 100 zł w dniu 27 maja 2008 r., 100 zł w dniu 1 lipca 2008 r., 100 zł w dniu 1 września 2008 r., 100 zł w dniu 23 grudnia 2008 r., 50 zł w dniu 27 stycznia 2009 r., 50 zł w dniu 3 marca 2009 r., 50 zł w dniu 23 czerwca 2009 r., 50 zł w dniu 31 sierpnia 2009 r., 50 zł w dniu 30 października 2009 r.

Dowód: dowody wpłaty k. 58 – 65

Pismem z dnia 25 lipca 2012 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 850 zł w terminie do dnia 10 sierpnia 2012 r.

Dowód: pismo z dnia 25.07.2012 r. wraz z dowodem doręczenia k. 65 – 66

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wskazanych wyżej dowodów. Zdaniem Sądu dowody z dokumentów oraz dokumentów prywatnych stanowią wiarygodny materiał dowodowy, gdyż ich treść jest jasna i oczywista, nie budzi wątpliwości. Strony ponadto nie kwestionowały treści, ani prawdziwości złożonych dokumentów.

Ustalając stan faktyczny, Sąd oparł się również zeznaniach pozwanej, która potwierdziła, iż była świadoma zachodzących u powoda zmian strukturalnych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie zaznaczyć należy, iż wbrew twierdzeniom pozwanej, powód posiadał legitymację czynną w niniejszym postępowaniu. Jak wynika bowiem z załączonych dokumentów, wiarygodność pozwanej zgodnie z zawartym planem podziału przeszła na

Bank (...) S.A. w W.. Zgodnie bowiem z treścią art. 531 § 1 ksh spółki przejmujące lub spółki nowo zawiązane powstałe w związku z podziałem wstępują z dniem podziału bądź z dniem wydzielenia w prawa i obowiązki spółki dzielonej, określone w planie podziału.

Zgodnie natomiast z treścią art. 405 kc kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości. Na mocy art. 410 § 1 kc powołany przepis stosuje się w szczególności do świadczenia nienależnego. W świetle treści art. 410 § 2 kc świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Jak wynika z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego, pozwanej w dniu 10 lipca 2007 roku wypłacono kwotę 3.625 złotych. Podstawą powyższej wypłaty był przepis art. 477² § 1 kpc zgodnie, z którym zasądzając należność pracownika w sprawach z zakresu prawa pracy, sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności w części nieprzekraczającej pełnego jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika. [...]. Jak wynika z argumentacji strony powodowej przedstawionej w pozwie, skoro jednak wyrok Sądu Rejonowego, został zmieniony wyrokiem Sądu Okręgowego, w ten sposób, że powództwo zostało oddalone to stwierdzić, iż strona powodowa nie była w ogóle zobowiązana do wypłaty powyższego świadczenia, gdyż nie istniała ku temu stosowna podstawa prawna, a przez to stało się ono świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 410 § 2 kc i podlega zwrotowi.

Analizując okoliczności niniejszej sprawy Sąd podzielił stanowisko strony powodowej odnośnie zasadności roszczenia o zwrot przez pozwaną wypłaconego jej spornego świadczenia.

Wskazać należy, iż w doktrynie przyjmuje się, iż jedynie art. 409 kc jest wyjątkiem od przewidzianej w art. 405 kc ogólnej zasady obowiązku zwrotu, dlatego przepis ten nie może być przedmiotem wykładni rozszerzającej (por. Adam Szpunar, glosa do wyroku Sądu Najwyższego z 14 lipca 1998 r., III CKN 578/97, OSP 1999 nr 4, poz. 85). Art. 409 k.c. wprowadza bowiem zasadę aktualności wzbogacenia, obciążając zubożonego ryzykiem utraty wartości wzbogacenia przez uzyskującego korzyść. Inaczej rzecz ujmując, zasadą jest, że obowiązek zwrotu lub wydania korzyści wygasa, jeżeli dojdzie do jej zużycia lub utraty. Dlatego przewidzianą w tym przepisie powinność liczenia się z obowiązkiem zwrotu w momencie wyzbywania się lub zużywania korzyści należy traktować jako wyjątek od zasady aktualności wzbogacenia.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszego postępowania, zauważyć należy, iż nie sposób przyjąć za pozwaną, że nie liczyła się ona z obowiązkiem zwrotu otrzymanej kwoty, w szczególności w sytuacji gdy strona powodowa składała apelację w sprawie, w której należność została wypłacona, a orzeczenie Sądu II instancji zostało wydane już w dniu 10 maja 2007 r. Nie bez znaczenia w ocenie Sądu pozostaje również okoliczność, iż pozwana była świadoma swojego długu, co jednoznacznie wynika z korespondencji pomiędzy stronami oraz wpłacanymi na rzecz powoda kwotami.

Zdaniem Sądu w niniejszej sprawie brak również podstaw aby przyjąć, że w niniejszej sprawie zaistniały okoliczności opisane w art. 411 kc, zgodnie z którym nie można żądać zwrotu świadczenia:

- 1) jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej;
- 2) jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współzycia społecznego;
- 3) jeżeli świadczenie zostało spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu;
- 4) jeżeli świadczenie zostało spełnione, zanim wierzytelność stała się wymagalna.

Jak już bowiem wspomniano, jak wynika z analizy dokumentów załączonych do akt sprawy, strona powodowa wypłacając pozwanej świadczenie była zobowiązana do jego wypłaty zgodnie z nałożonym na podstawie art. 477² § 1 kpc rygorem natychmiastowej wykonalności, który zobowiązuje do wypłaty określonej kwoty jeszcze przez uprawomocnienie się całego orzeczenia.

Nie sposób również przyjąć w okolicznościach niniejszej sprawy, że strona powodowa spełniła na rzecz pozwanej świadczenie czyniąc zadość przedawnionemu roszczeniu lub też, że w dacie jego spełnienia nie było ono jeszcze wymagalne. Jak już bowiem wyżej wspomniano, obowiązek wypłaty spornego części świadczenia po stronie pracodawcy, wobec domniemania niezgodności z prawem wypowiedzenia zaktualizował się już w momencie wydania orzeczenia przez Sąd I instancji.

Brak również podstaw aby przyjąć, że spełnienie powyższego świadczenia, pomimo braku przesłanek określonych w ustawie, czyniło zadość zasadom współżycia społecznego.

Mając na uwadze powyższe ustalenia i wnioski Sąd stwierdził, że wypłacone pozwanej świadczenie stanowiło nienależne świadczenie w rozumieniu przepisów kodeksu cywilnego i w związku z tym na podstawie art. 410 § 1 kc w zw. z art. 405 kc w zw. z art. 300 kp podlega zwrotowi (por. wyrok SN z 23 czerwca 2005 roku, w sprawie II PK 288/04).

Wysokość zasądzonej kwoty nie była kwestionowana przez stronę pozwaną.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak na wstępie.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania nastąpiło w oparciu o treść art. 98 k.p.c. stosownie do ostatecznego wyniku procesu. W związku z powyższym Sąd obciążył pozwaną kwotą 120 tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwotą 30 zł uiszczoną przez powoda tytułem opłaty od pozwu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego ustalono na podstawie § 6 pkt 2 w zw. § 11 ust. 1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Z: (...).